

همیشه همراه خانوادگی

گوشی را دست مدارس دادند

بردن تلفن همراه به مدرسه؛ مجاز است یا مجازات دارد؟

کالای قاچاق! کافی بود مدیر یا ناظم مدرسه گوشی را از دانش آموزی بگیرد. آن وقت سر و کار آن اقبال بر گشته به کرام‌الکاتبین می افتاد؛ نه تنها گوشی توقیف می شد که والدین هم به مدرسه خوانده می شدند تا درباره رفتار اشتباه

فرزند خود توضیحاتی بشنوند. اما الان قضیه فرق کرده است؛ دانش آموزان تلفن همراه را به راحتی با خود به مدرسه می برند. البته باز خورد مدارس با این موضوع کاملا متفاوت است. بعضی از مدارس با دانش آموز خاطی برخورد قاطعانه می کنند و

بعضی هم مانعی برای این کار نمی بینند. اینکه بردن گوشی تلفن همراه به مدرسه مجاز است یا خیر، سوالی است که با موسی‌الرضا کفایش، معاون دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش درمیان گذاشتیم.

مژگان مهرابی روزنامه‌نگار

گزارش

تا یکی دوسال گذشته، بردن گوشی به مدرسه به همان اندازه ریسک‌پذیر بود که جابه‌جا کردن

قوانینی که تغییر کرد

زمانی که پای تلفن همراه به جامعه ما باز شد، فکرش را هم نمی‌کردیم روزی برسد که این وسیله جزو لاینفک زندگی مان شود؛ تا جایی که امروز لحظه‌ای بدون آن امورمان نمی‌گذرد. پیر و جوان هم ندارد. حتی بچه‌ها هم وابستگی زیادی به این وسیله دارند چرا که فراغت‌شان را بر می‌کنند. اما موضوع گزارش ما، بردن گوشی به مدرسه است. برای سال۱۱ساله قابل درک نیست چراخانم مدیر استفاده از تلفن همراه را در مدرسه ممنوع کرده ولی دخترخاله ۱۴ساله‌اش می‌تواند گوشی، همراه خود داشته باشد، بی آنکه توبیخ یا جریمه شود. البته این مهم برای اغلب خانواده‌ها هم جای سؤال است که با توجه به ممنوعیت داشتن تلفن همراه در فضای آموزشی چرا مدارس نسبت به این مسئله واکنش چشمگیری نشان نمی‌دهند. کفایش، معاون دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش درباره یک‌بام و دوهوای مدارس توضیح می‌دهد: «طبق قانونی که در سال ۱۳۷۹ در شورای عالی آموزش و پرورش مصوب شد، هیچ دانش آموزی مجاز نبود لوازم گرانتقیمت به مدرسه ببرد. این وسایل قیمتی می‌توانست طلا برای دخترخانم‌ها باشد یا شیء بارزش. خب قاعدتاً تلفن همراه هم شامل این قانون می‌شد. این قانون تا سال ۱۴۰۰ اجرا می‌شد اما با شیوع کرونا و مجازی شدن کلاس به‌نوعی خیلی از مواد قانونی شورای عالی آموزش و پرورش تغییر کرد. یکی از این مصوبات بردن تلفن همراه به مدرسه بود.»

شورای مدرسه؛ تصمیم گیرنده نهایی

به‌گفته کفایش، شیوع بیماری کرونا تحول زیادی در ساختار برنامه‌ریزی آموزش و پرورش ایجاد کرد. او در ادامه به قوانین اجرایی سال ۱۴۰۰ اشاره می‌کند: «با تعطیل شدن مدارس در بحران کرونا، کلاس‌های درسی به‌صورت مجازی و آنلاین برگزار می‌شد. همین مسئله عاملی شد تا با حضوری شدن مدارس تغییراتی در روال کاری آموزش و پرورش ایجاد کنیم. در این زمینه نشست‌های زیادی برگزار شد. بعد از گفت‌وگو با مدیران و معلمان در آخر به این نتیجه رسیدیم که ممنوعیت استفاده از تلفن همراه در مدرسه بازتاب خوبی ندارد، اما محدودیت آن چرا!» طبق قوانین اجرایی سال ۱۴۰۰، در ماده قانونی ۱۲۰ تا ۱۲۳ مصوب شد، استفاده از هرگونه وسایل فناوری، ابزار تکنولوژی و فضای مجازی در مدرسه مجاز است؛ مشروط بر اینکه شورای مدرسه موافقت داشته باشند. او اشاره می‌کند: «با پیشسرفت فناوری در جامعه، می‌توان گفت تلفن همراه یکی از وسایل لازم برای تقویت و تکمیل فرایند آموزشی و یادگیری درس است اما اینکه می‌توان در کلاس درسی استفاده کرد یا خیر بستگی به نظر شورای مدرسه دارد. مدیر، ناظم، اولیای مدرسه و شورای دانش آموزی باید به نتیجه واحدی برسند و در صورت صلاح‌دید، آن دانش آموز می‌تواند تلفن همراه را سر کلاس ببرد.»

جای تلفن همراه در دبستان نیست

بسیاری از مدیران مدارس، تمایلی به بردن گوشی سر کلاس توسط دانش آموزان ندارند؛ چراکه معتقدند با وجود معلم دیگر نیازی به کلاس مجازی نیست. کفایش در این باره می‌گوید: «در مدارس فضایی تعبیه شده و دانش آموز می‌تواند به محض ورود گوشی خود را تحویل دهد. تلفن همراه اگر در چارچوب قانون مدرسه باشد نه تنها ایرادی ندارد بلکه مفید هم می‌تواند باشد؛ به‌طور مثال دانش آموزی که مسافتی طولانی را برای آمدن به مدرسه طی می‌کند برای رفع نگرانی خانواده بهترین گزینه تلفن همراه است. بعضی از دانش آموزان مبتلا به بیماری خاص هستند که با داشتن این وسیله می‌توانند پدر و مادرشان را از حال خود باخبر کنند. اما نکته حائزاهمیت این است که دانش آموزان دبستانی به دلیل حساسیت دوره سنی‌شان با ممنوعیت بردن گوشی روبه‌رو هستند، چراکه این وسیله برای آنها بیشتر از آنکه کاربرد علمی داشته باشد، ابزاری برای وقت‌گذرانی و سرگرمی است.

آموزش ترکیبی را در مدارس نهادینه کنیم

آنچه مهم است این است که تلفن همراه به اندازه مفید بودن، می‌تواند مضر هم باشد اگر استفاده درستی از آن نشود. کفایش از چشم‌انداز آینده می‌گوید: «کم‌کم داریم به جایی می‌رسیم که آموزش ترکیبی را در مدارس نهادینه کنیم. آموزش ترکیبی یعنی به‌کارگرفتن آموزش مجازی در کنار تدریس حضوری. بنابراین به جای ممنوع کردن، چه خوب که دانش آموزان را از فواید و مضرات فضای مجازی و تلفن همراه آگاه کنیم. معلمان می‌توانند اطلاعات لازم را به دانش آموزان بدهند. البته خانواده‌ها هم نقش مهمی دارند؛ آنها بهترین گزینه برای آگاه‌سازی فرزندان خود هستند و می‌توانند چارچوب و قوانین مدرسه را به دختر یا پسر خود گوشزد کنند. در این صورت با بلاکلیفی دانش آموز یابی‌نظمی در مدرسه مواجه نخواهیم شد.»

مجازات بردن تلفن همراه به مدرسه چیست؟

اگر قانون مدرسه‌ای بردن تلفن همراه را ممنوع کرده است، در صورتی که دانش آموز از این امر تخلفی کند، چه مجازاتی برای آن در نظر گرفته می‌شود؟ معاون دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش در این باره می‌گوید: «همانطور که ممنوع کردن یا مجاز بودن همراه داشتن گوشی در محیط آموزشی توسط شورای مدرسه تعیین می‌شود، بنابراین جریمه یا توبیخ دانش آموز هم طبق نظر مدیر و اولیای مدرسه صورت می‌گیرد. چنانچه دانش آموزی مسائل انضباطی را زیر پا گذاشته باشد باید تنبیه شود. اینکه چند روزی از آمدن به مدرسه منع شود یا گوشی او ضبط شود را اولیای مدرسه تصمیم می‌گیرند.»

حال خوب

نشخوار فکری سراغ چه کسانی می‌رود؟

به حائسی در علم روانشناسی، نشخوار فکری می‌گویند که در آن تمرکز و توجه خودآگاه و ناخودآگاه فرد، روی برخی اتفاقات و خاطرات معطوف می‌شود. این حالت که برهم زنده اصلی آرامش درونی افراد است، به دلایل گوناگونی به‌وجود می‌آید؛ مانند داشتن سابقه آسیب‌های روحی روانی، مواجهه با عوامل استرس‌زا یا به‌ظاهر غیرقابل کنترل.

افراد کمال‌گرا، عصبی و پرخاشگر، زودرنج و حساس و کسانی که تمرکز و سواس گونه‌ای بر روابط با دیگران دارند، بیش‌از دیگران درگیر نشخوار فکری می‌شوند. برای برهم زدن چرخه‌نشخوار فکری و پرهیز از تبدیل آن به عادت در چارچوب رفتاری لازم است ابتدا آن را ببزد ببرد؛ یعنی قبول کنید که گرفتار نشخوار فکری هستید و برای رفع آن برنامه‌ریزی داشته باشید. هرگاه احساس کردید زمان تان با آن سپری می‌شود، حواس خود را پرت کنید. خودتان را با یک کار ساده و متفاوت مانند تماس با یکی از دوستان، انجام کارهای منزل، نقاشی کشیدن، موسیقی گوش دادن، تماشای فیلم و یا مطالعه سرگرم کنید. کمی آرام‌تر که شدید، زمان فرارسیده که علت نشخوار فکری‌تان را شناسایی کنید

چاره‌یاری

به این خط قرمزها توجه کنید

حریم خصوصی و فردی بعد از ازدواج دستخوش چه تغییراتی می‌شود؟

کریم صادقی زوج‌درمانگر در ارتباط با مرز باریک و حساس حد و حدود حریم خصوصی و فردی افراد بعد از ازدواج می‌گوید: «وقتی از اهمیت بلوغ فکری و فرهنگی در ازدواج صحبت می‌کنیم در واقع به رعایت حد و حدود حریم خصوصی و فردی زوجین بعد از ازدواج به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های آن اشاره می‌کنیم. ازدواج پیوند ۲ فردیت کاملاً مجزاست که در عین یکی و هماهنگ شدن، به اصالت ماهیت نخست و اولیه آن ۲ فردیت احتیاج است.» به‌گفته او همه افراد پیش از ازدواج در حریم فردی و شخصی خود به‌سرمی‌برند؛ «در این دوران خودشان تصمیم می‌گیرند کجا بروند، با چه کسانی معاشرت کنند و بسیاری دیگر از سلاقی و علاقه‌مندی‌ها. این حریم خصوصی یا به‌عبارتی «من» بعد از ازدواج یا حریم خصوصی «تو» درمی‌آمیزد و ساخت یا فضای «ما» را به‌وجود می‌آورد که در این ساحت و فضای جدید باید حواس‌مان به چند نکته مهم باشد.» او ادامه می‌دهد: «در گام نخست باید حواس‌مان باشد که بعد از ازدواج آزادی عمل‌مان محدود می‌شود، محدودیتی که البته منفعت‌های فراوان به همراه دارد. دوم اینکه باز مسئولیت‌مان افزایش می‌یابد و باید مشارکت و مشورت را امنیای هر تصمیم و عمل‌مان قرار دهیم. سوم اینکه به خلوت هم احترام بگذاریم اما یکدیگر را تنها نگذاریم.» صادقی می‌افزاید: «در این ارتباط بهتر است از همان ابتدا به تعیین خطوط قرمز حریم خصوصی یکدیگر بسا توجه به استانداردهای ارتباطی در زندگی مشترک، بپردازیم. به‌عنوان مثال گوشی تلفن همراه یکی از چالش‌های مهم در زندگی مشترک است. زوجین در این ارتباط باید بدانند که ضمن رعایت اصل خصوصی بودن گوشی همراه، نباید یکدیگر را نسبت به این اصل حساس کنند و یا با پنهانکاری‌های غیرضروری، وفاداری، تعهد و اعتبار خود را زیر سؤال ببرند. مثال دیگر در همین رابطه، دورهمی و یا گردش با دوستان است که این نیز شامل قواعدی از جمله، تبدیل به عادت نشدن، اطلاع قبلی دادن و یا همراه کردن همسر در برخی از این دورهمی و گردش‌ها می‌شود.»

میوه‌زندگی

کودکان را با رویاهای شان تنها نگذارید

بازی‌ها و اسباب‌بازی‌ها در رویاپردازی‌ها و تخیل‌های کودکانه، نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. کشمیرین توانا روان‌شناس کودک در این‌باره می‌گوید: «دوران کودکی تنها دورانی است که محدودیت و غیرممکن‌ها به‌معنای واقعی، کارکرد ندارند و کودکان به واسطه رویا و تخیل‌شان می‌توانند هر آنچه را می‌اندیشند باور کنند. این ویژگی و مولفه دوران کودکی، باید در مسیر درست و به اندازه پیش رود تا ضمن توانمندسازی ذهنی کودکان، آنها را از پیامدهای مخرب و فاجعه‌آمیز تخیل‌های مسموم در امان نگه دارد. در واقع کودکان با توجه به آنچه از دنیسای اطراف خود درک می‌کنند و آنچه مورد علاقه و پسندشان است، رویاها و تخیلاتی را در سر می‌پروراند؛ به‌عنوان مثال کودکی که آرزو دارد همچون پرنندگان در آسمان پرواز کند، تعدادی از اسباب‌بازی‌های خود را جمع‌آوری می‌کند و به این اندیشد که سوار بر هواپیمای ابرقهرمانی خود شود و بر فراز آسمان پرواز کند. یا موارد فراوانی که اغلب والدین با آن مواجه هستند مانند گفت‌وگوی کودک با دوست خیالی! این رویاها گاه به قدری برای کودک اهمیت پیدا می‌کند که او در طول روز مدام در حال قسه‌پردازی و سناریوسازی می‌شود، قسه‌ها و سناریوهایی که باید از سوی والدین مورد نظارت و نه دخالت قرار گیرند. نظارت به این معنا که ضمن همراهی کودکان به آنها آموزش‌هایی مرتبط ارائه شود تا برای نقش‌های خانوادگی و اجتماعی آینده آماده شوند.» توانا می‌افزاید: «والدین باید آگاه باشند که کودکان، گاه خلأهای مختلف خود را فقدان‌های عاطفی، اقتصادی گرفته تا کمبودهای محیطی را به شکل رویا بیرون می‌ریزند و این بهترین فرصت است تا هم به آنها نزدیک شوند و هم مؤلفه‌های موفقیت، خلاقیت و مؤثر بودن را در رویاپردازی آنها جای دهند. فراموش نکنید رویاپردازی تا آنجا مجاز و مفیداست که قدرت و مهارت حل مسئله را به کودکان یاد دهد و خلاقیت آنها را رورر سازد. از سویی نیز محرکی برای افزایش کنجکاوی و تمرکز آنها باشد. نکته کلیدی اینکه کودکان را با رویاهای‌شان تنها نگذارید و همچنین رویاهای‌شان را طوری با واقعیت پیوند بزنید که آینده درخشانی برای‌شان رقم زده شود.»

باین واگویه،اعتماد به نفس خود را تقویت خواهید کرد تا در موقعیت‌های دیگر، عملکرد دقیق‌تری از خود نشان دهید. انتخاب یک راهنما و دوست با تجربه به در این گذار بسیار می‌تواند کارساز باشد. برای افزایش انگیزه در مسیر پرهیز از نشخوار فکری، لازم است بدانید که سرسر منزل این مقصود مطلقوب، آرامش درونی‌است. همان آرامشی که روانشناسان بسیاری برایش نسخه‌های متعدد می‌بچند.مرحان فراوانی نیز، یابنش هزینه‌های گراف می‌پردازند!